

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 20 grudnia 2024 r.

na posiedzeniu w trybie art. 545 § 3 k.p.k.

w sprawie R.H.

skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 29 września

2020 r., sygn. akt II AKa 78/19 zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego we

Wrocławiu z dnia 24 września 2018 r., sygn. akt III K 215/17

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 września 2018 r., sygn. akt III K 215/17, Sąd Okręgowy we Wrocławiu uznał R.H. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za ten czyn wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 20 zł każda (pkt I). Wyrokiem tym obciążono oskarżonego kosztami sądowymi (pkt V tiret pierwsze).

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej od powyższego wyroku m.in. przez obrońcę oskarżonego R.H., Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 29 września 2020 r., sygn. akt II AKa 78/19:

1. zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego R.H. w punkcie I części rozstrzygającej w ten sposób, że:
 1. ustalił, że przypisanego mu przestępstwa oskarżony dopuścił się od 7 września 2010 r. do 22 listopada 2011 r.;
 2. z opisu czynu przypisanego wyeliminował:
 1. działanie wspólnie i w porozumieniu z P.P.,
 2. że w zakresie założenia spółki W. sp. z o.o. w L. i doprowadzenia P.B. 3 listopada 2010 r. do pokrycia udziałów w tej spółce aportem - prawem własności nieruchomości położonych w L. przy ul. W. i przy ul. G., działał wspólnie i w porozumieniu ze S.N.,
 3. zbycie przez S.N. 30 sierpnia 2012 r. P.P. 42 100 udziałów w spółce W.1 sp. z o.o. w Ś. za 2 105 000 zł;
 4. ustalił, że karę pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z 13 marca 2009 r., III K 261/08 oskarżony odbył od 19 maja 2008 r. do 22 grudnia 2008 r. i od 14 stycznia 2009 r. do 11 czerwca 2010 r. i za podstawę skazania i wymiaru kary przyjął art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok w stosunku do R.H. został utrzymany w mocy. Ww. oskarżonego obciążono także kosztami postępowania odwoławczego (pkt. IV i VI).

Pismem z dnia 13 lutego 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego – 16 lutego 2024 r.) skazany R.H. zwrócił się do Sądu Najwyższego z wnioskiem o wznowienie ww. postępowania z uwagi na popełnienie przestępstwa na jego szkodę „przez T.M., M.P. oraz innych ustalonych sprawców, a polegającego na

kierowaniu wobec jego osoby przez P.B. kłamliwych oczernień, skutkujących wydaniem nierzetelnego orzeczenia opartego na fałszywych dowodach”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie przypomnieć wypada, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania przez pryzmat jego ewentualnej oczywistej bezzasadności już na wstępnym etapie jego analizy. Powyższy przepis wskazuje, że sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w art. 545 § 2 k.p.k. (tj. adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu wznowieniowym, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów.

Pod pojęciem „oczywistej bezzasadności wniosku”, użytym na gruncie przytoczonej regulacji, należy rozumieć (poza sytuacją wymienioną wprost w powołanym przepisie, a związaną ze swoistym stanem *rei iudicatae*) takie przypadki, w których w rzeczonym wniosku, jako przyczynę wznowienia postępowania wskazano okoliczność niemieszczącą się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania, albo też w ogóle nie podano żadnych podstaw wznowienia. Oczywiście bezzasadny jest również wniosek, w którym co prawda formalnie odwołano się do wskazanej w kodeksie postępowania karnego podstawy wznowieniowej, ale nie wyeksponowano konkretnych okoliczności przemawiających za wznowieniem postępowania albo przywołano okoliczności, które w powołanej podstawie wznowieniowej ewidentnie się nie mieszczą. I z takim stanem rzeczy mieliśmy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Skazany w petitum wniosku bez wątpienia odwołał się do uregulowanej w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. podstawy wznowieniowej *propter falsa*. Rzecz w tym, że nie uczynił tego skutecznie. Zgodnie bowiem z przepisem art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 541 k.p.k., aby wniosek o wznowienie postępowania oparty na tej podstawie mógł okazać się zasadny, wnioskodawca musiałby wykazać nie tylko to, że w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa i istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.), ale nadto potwierdzić fakt popełnienia przestępstwa prawomocnym wyrokiem skazującym (art. 541 k.p.k.) lub orzeczeniem wskazującym, że rozstrzygnięcie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 k.p.k. Przepis art. 541 § 2 k.p.k. wyraźnie stanowi bowiem, że wniosek o wznowienie postępowania oparty na podstawie z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k. powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego. W przedmiotowej sprawie skarżący nie wykazał, by tego rodzaju orzeczenie kiedykolwiek zapadło.

Odnosząc się natomiast do przywołanego w uzasadnieniu wniosku twierdzenia, że w przedmiotowej sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, należy wskazać, że jest ono całkowicie chybione. Abstrahując od kwestii trafności przywoływanych przez skarżącego okoliczności faktycznych, w powyższym kontekście należy przypomnieć, że „jedną z zasad ustrojowych organizacji prokuratury jest zasada indyferencji i jednolitości wyrażająca się w tym, że dla zewnętrznej skuteczności czynności podejmowanych przez prokuratora, jako gospodarza postępowania przygotowawczego oraz jako oskarżyciela publicznego w postępowaniu przed sądami, nie mają znaczenia zmiany podmiotowe. Innymi słowy, wykonywanie poszczególnych czynności w ramach danego postępowania karnego przez różnych prokuratorów nie wpływa na skuteczność tych czynności, a zatem wszelkie czynności dokonywane przez poszczególnych prokuratorów uważane są za czynności całej prokuratury” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2022 r., sygn. akt IV KK 333/20).

Co do zawartych we wniosku wywodów dotyczących postępowania sędziego referenta i żądania przeprowadzenia testu jego „niezależności” wskazać należy, że oczywiste jest, iż w toku postępowania wznowieniowego tego rodzaju testów się nie dokonuje. Co najwyżej można badać – pod kątem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 1 albo 2 k.p.k. - kwestię uprawnienia konkretnego sędziego do orzekania albo zasiadania w składzie danego sądu. To zagadnienie było już przedmiotem analiz w sprawie I KO 27/23 (I KZ 43/23). Stanowisko wyrażone w tej sprawie Sąd Najwyższy w tym składzie w pełni podziela.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania, bez podjęcia działań zmierzających do usunięcia braków formalnych tego pisma, z uwagi na jego oczywistą bezzasadność.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł.]